

BESPREKINGEN

Meltofte, H. 1987. VADEFUGLE PÅ TIPPERNE 1928-82. Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 81(1-2):1-108.

In een speciaal nummer van de Deense variant op 'Limosa' wordt een fraai overzicht gegeven van de steltlopers in een reservaat juist ten noorden van Blåvandshuk, Jutland (Denemarken). Het reservaat Tipperne ligt in het zuidelijkste puntje van Ringkøbing Fjord. In dit verslag is een uitvoerige beschrijving van het reservaat opgenomen, waarbij ook de fluctuaties in de waterstanden in de beschreven 54 jaar, de saliniteit, de eutrofiëring en het voedsel voor de daar verblijvende steltlopers niet zijn vergeten. De methode wordt uitvoerig uit de doeken gedaan en indrukwekkend is het aantal steltloperstellingen in de jaren 1972-82 welke aan deze publicatie ten grondslag hebben gelegen. Het grootste deel van de publicatie bestaat uit gedetailleerde soortbesprekingen, helaas in het Deens en daardoor weinig toegankelijk voor de meeste buitenlanders, waarin de pleisterende aantallen, de fenologie en de doortrekpatronen uitvoerig worden toegelicht en in grafieken worden weergegeven. Het is vooral dit deel van de publicatie dat inspirerend kan werken bij de interpretatie van (steltloper-)zeetrekkingen zoals we ze in Nederland hebben verzameld. In de discussie worden het belang van, de veranderingen in en de bedreigingen van het reservaat besproken. Het aantal steltlopers dat jaarlijks van het reservaat gebruik maakt wordt geschat op 50000 (range 40000-80000) stuks; gedurende de laatste tien jaar gemiddeld tenminste 700000 'steltloperdagen' per jaar. Het geheel wordt besloten met een uitvoerige engelse samenvatting en een bruikbare literatuurlijst waaruit blijkt dat de auteur zich internationaal oriënteerde.

CJC

Veron, P.K. 1988. MOVEMENTS OF GANNETS RINGED ON LES ETACS AND ORTAC, ALDERNEY; CHANNEL ISLANDS. Ringing & Migr. 9(1):37-43.

Tussen 1949 en 1986 werden 5535 Jan van Genten geringd op Les Etacs en Ortac (Alderney, Kanaaleilanden), waarvan tot juli 1986 234 exemplaren (4.2%) werden terggemeld. Ofschoon deze beide kolonies (3850 paar in 1984) de zuidelijkste twee kolonies van de Jan van Gent zijn, zijn trek en (winter-) verspreiding vergelijkbaar met die van andere kolonies. De belangrijkste verschillen zijn de vroege, zuidwaartse najaarstrek en het frequenter voorkomen in de Middellandse Zee van de hier broedende Jan van Genten. Eerstejaars exemplaren verblijven, gezien de terugmeldingen, van dec-feb in de Middellandse Zee, bij de Noordwest Afrikaanse kust en in tropische wateren. Voorjaarsterugmeldingen van deze categorie vogels ontbreken geheel. Tweedejaars exemplaren keren in jul-aug terug in West-Europa, zwerven er rond en sommige brengen er de winter door. De verspreiding van derde en vierdejaars vogels is daarmee vergelijkbaar, met de meeste meldingen in Westeuropese wateren tussen mei en augustus. Ook winterterugmeldingen komen uit Noordwest Europa. Vierdejaars en oudere vogels worden in de omgeving van de geboorte-kolonies terggemeld, terwijl wintervondsten voornamelijk uit West-Krankrijk komen. Opmerkelijk is de vangst van een 19-jarige Jan van Gent in april bij Sardinië.

GOK

Carboneras, C. 1988. THE AUKS IN THE WESTERN MEDITERRANEAN. Ringing & Migr. 9(1):18-26.

Tussen 1977 en 1986 werden gedurende 1260 uur zeevogels geobserveerd vanaf een vissersboot (895 uren) en vanaf de kust (365 uren) in het noordoosten van Spanje. Alken waren de meest algemene soort, met een geschatte winterpopulatie van 15000 tot 40000 vogels in de periode nov-apr. De eerste Alken arriveerden vanaf de tweede week van november. In dec/jan werden de vogels voornamelijk heen en weer pendelend gezien, van en naar de kust: ze overnachtten op zee in groepjes van 2-3 exemplaren op gemiddeld 7,5 - 11 km, maar bij ruig weer nog veel verder uit de kust. Bij langdurig stil weer (krachtig hogedruk gebied) werd ook dicht onder de kust overnacht. Sommige van de lokale vissers vertrouwen zelfs op dit 'weersvoorspellende' gedrag van Alken. In nov/dec werden nog naar NO vliegende vogels gezien, terwijl de terugtrek begon vanaf midden februari en aanhield tot in april. Vanaf half april werden vrijwel geen Alken meer gezien.

Tot 1972 werd bijna 10% van de in Engeland geringde Alken uit de Middellandse Zee teruggemeld. Nadat in 1976 Frankrijk en in 1981 Spanje stopten met het schieten van Alken vanaf motorboten en de soort verder beschermden liep dit terug tot ruim 3%. Meer dan 70% van de uit de Middellandse Zee teruggemelde Alken was afkomstig van de kust van continentaal Spanje en de Golf van Lyons.

De winterpopulatie van Papegaaiduikers werd in de onderzoeksjaren geschat op circa 35000 exemplaren (vermoedelijk alle *Fratercula arctica grabae*). Van dec-feb werden geen Papegaaiduikers gezien, ondanks voldoende waarnemingsactiviteiten. Vermoed wordt dat ze zuidelijker overwinteren; ten zuiden van een front dat in een zeegebied halverwege de Balearen-Barcelona gevormd wordt. Hogere aantallen werden nog zuidelijker aangetroffen, ten zuiden van een front bij Zuid-Spanje.

De andere soorten alkachtigen waren zeldzaam in de Middellandse Zee. Sinds 1945 werden 5 waarnemingen van de Kleine Alk (7 exemplaren) bekend.

GOK

Tasker, M.L. (ed.) 1988. SEABIRD FOOD AND FEEDING ECOLOGY. Proceedings of third International Conference of the Seabird Group. Nature Conservancy Council, Aberdeen.

De derde internationale conferentie van de Seabird Group werd gehouden van 12 tot en met 14 februari in Cambridge (Engeland). In deze Proceedings zijn samenvattingen opgenomen van zowel de daar gehouden voordrachten als van daar geresenteerde posters. Op de conferentie waren ongeveer 100 deelnemers aanwezig, 11 nationaliteiten. Vanuit Nederland werden 5 bijdragen verzorgd. Er werd tevens een vergadering gehouden voor mensen die zich bezig houden met het onderzoek naar zeevogelverspreiding op zee, ter bevordering van de internationale samenwerking.

Deze Proceedings zijn te bestellen bij M.L.Tasker, Seabirds At Sea Team, Nature Conservancy Council, 17 Rubislaw Terrace, Aberdeen AB1 1XE Scotland, onder vermelding van "Proceedings Seabird Group Conference, Cambridge 1988". De volgende samenvattingen zijn hierin opgenomen:

Amundsen, T. & Stokland, J.N. Adaptive significance of asynchronous hatching in the Shag: a test of the brood reduction hypothesis. Barrett R.T. & Rov, M. The Diets of Norwegian Shags and Cormorants - a preliminary note. Barrett, R.T. & Strann, K.-B. Two new breeding records of the Storm Petrel in Norway. Becker, P.H. & Frank, D. Feeding strategies of Common Terns in the Wadden Sea. Burns, M. Instrumentation

for field research. Cairns, D.K. Can seabird research improve fisheries management? Cairns, D.K. Gizmos for Gannets and gadgets for Guillemots. Caldow, R.W.G. Territorial attendance patterns of Great Skuas. Camp-huysen, C.J. & Van Franeker, J.A. Diet of the Fulmar on Bear Island, Jan Mayen and Spitzbergen. Coulson, J. & Baines, D. What do gulls do at night? Danchin, E. Comparison of the social environment of a declining and a flourishing Kittiwake colony. Danielsen, F., Durinck, J. & Skov, H. Distribution of seabirds in Danish waters during october and november 1987. Ewins, P.J. The diet of Black Guillemots in Shetland. Fowler, J.A. A fundamental model for the frequency distribution of Mallophaga on seabirds. Frank, D., Nagel, R., Becker, P.H. & Specht, R. Automatic registration of tern's feeding activities at fenced nests. Furness, R. W. Changes in diet and breeding ecology of seabirds in Shetland 1971-87. Gorke, M., Hartwig, E. & Schrey, E. Feeding ecology of Black-headed Gull in German coastal areas - a review. Grimmett, R. European important bird areas project. Guyot, I. Relationships between Shag feeding areas and human fishing activities in Corsica (Mediterranean Sea). Hamer, K. Synchronized returns from daily feeding trips in Cory's Shearwater. Harris, M.P. Low-input monitoring of breeding success. Harris, M.P. Recent changes in the biology and food of young auks. Harrison, M.M., Whitehouse, M.J., Prince, P.A., Heinemann, D. & Hunt, G.L. Observations of multi-species seabird flocks around South Georgia. Hudson, A. Seabirds feeding on fishery waste around Shetland. Hunter, S. The feeding ecology of avian predator-scavengers at Marion Island. Huppopp, O. The energetics of feeding: a radiotelemetric approach in Herring Gulls. Jones, M.J. The effects of nest type and distribution on chick size and breeding synchrony in Cory's Shearwater. Leaper, G.M. Distribution of auks around St. Kilda in the breeding season. Leopold, M.F. A concentration of Guillemots at a tidal front near Texel, after the breeding season. Leopold, M.F. Gannets, Herring and wind in the Netherlands. Massias, A. & Becker, P.H. Nutritive value of food fed to Common Tern chicks. Monaghan, P., Uttley, J. & Burns, M.D. The relationship between food supply, reproductive effort and breeding success in Arctic Terns. Nygard, T. The Norwegian Seabird database and mapping program. Olden, B., Peters, M. & Kollberg, B. Seabird mortality in the gill-net fisheries, southeast Kattegat, South Sweden. Partridge, K.E. Feeding areas of the Berry Head Guillemot colony. Piatt, J.F. Aggregative response of Guillemots and Puffins to their prey. Piatt, J.F. & Methven, D.A. Diets of Guillemots and Puffins in relation to prey abundance at Witless Bay, Newfoundland. Pierotti, R. & Annett, C. Dietary specialization and reproductive success in gulls. Porter, J.M. Colony formation and growth in Kittiwakes. Prüter, J. The food of gulls at Helgoland - an indication of ecological changes in the marine environment. Spaans, A.L. & Noordhuis, R. Interspecific competition for food between Herring Gulls and Lesser Black-backed Gulls. Thompson, D.R. Total and organic mercury concentrations in liver tissue of seabirds. Vader, W., Barrett, R., Erikstad, K.E. & Strann, K.-B. Where have all the Guillemots gone? A situation report from north Norway. Walsh, P.M. Geographical variation in mercury levels of North Atlantic Gannets. Wanless, S. & Morris, J. The application of radio tracking to studies of the foraging behaviour of auks. Webb, A. The 1987 International juvenile auk survey in the North Sea. Wit, A.A.N.de How to count gulls at breeding colonies. Wit, A.A.N.de & Spaans, A.L. Effect of parental quality on the breeding success in Herring Gulls. Zonfrillo, B. Petrels in the Madiran isles.

Mensen die geïnteresseerd zijn in een enkele samenvatting, kunnen daarvan een fotokopie bestellen bij Kees Camphuysen, Perim 127, 1503 GB, Zaandam. Onkosten worden in rekening gebracht (fl 0.10 per kopie en portokosten).
GOK